

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Csömöri-út 28. szám (Garai-bazár),
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetés! árak:
Egy óra 40 (80 fillér) | Félévre 2.40 (4.80 Kór.)
Negyedévre 1.20 (2.40 „ | Egyes szám 20 fillér.

A taggyűjtéseket ernyedellenül folytatni kell!

Ahol nincs, vagy kevés a gyűjtőiv, írják meg és sürgősen küldünk.

A gyűjtőivekre és az aláírásokra vigyázni kell, mert az már a Szövetségünk vagyona.

A Szövetségünk érdekében keressetek összeköttetést olyan helyekkel, ahol még eddig nem ismerték mozgalmunkat, lapunkat és Szövetségünket.

A szervező-bizottság.

Üdvözlét Ujhelyről.

Sátoraljujhely vasuti munkásai üdvözlőjük a szervező-bizottságot és csatlakozunk a Szövetséghez.

Kérjük a „Magyar Vasutas“-ban közzétenni, hogy tizenhatalcadiki alakuló gyűlésünkre az összes műhelyekből küldöttséget kérünk.

Az előkészítő-bizottság.

Diadalról-diadalra!

Friss, eleven, pezsdülő az élet a vasuti munkások szervezkedése körül. Öröm működni a szervezetben és büszkeség felsorolni a szervezkedés útjának egyes állomásait, amelyek az összetartás nagy, magasztos eszméjét diadalról diadalra viszik.

Csupán az utolsó napokban nem kevesebb mint tiz helyen volt gyűlése és értekezlete a vasuti munkásságnak. A fővárosban és a vidéken egyaránt. Jellemző tünet mindenütt az a forró, lelkes szeretet, amely az alakuló szövetségünk iránt megnyilatkozik. Ki kell emelni, mint különösen örvendetes jelenségeket a következőket:

A MÁV. munkásságához csatlakoztak a déli vasút munkásai is, ahol a szervezkedés alapja immár meg van vetve, továbbá a Kassa-Oderbergi vasút munkásai, akik között nagy számmal vannak rég kipróbált, szervezett munkás testvérek. A temesvári nyilvános gyű-

lésen, ezuttal először, román nyelvű beszédek is elhangzottak, mert a pályamunkások, akik ott nagyrészt román ajkuak, szintén csatlakoztak szervezetünkhöz. Zágrábban pedig az ott tartott gyűlésen és országos értekezleten a fiúmei olaszajku testvéreink is részt vettek, úgy hogy ma már testvéri együttéléssel működnek közre a becsületes, független szervezetünkben magyar, horvát, rémet, román és olasz ajku vasuti munkás testvéreink.

Külön megemlítést érdemelnek derék kolozsvári testvéreink, akik önszántukból, minden különösebb agitáció nélkül csatlakoztak szervezetünkhöz és lelkes áldozatkészségükkel mindjárt az első sorba helyezkedtek. Sok száz derék, buzgó harcost nyert az igazság ügye a kolozsváriakban.

Királyháza hozzánk csatlakozott, Fiski a javulás útján van, még csak Miskolc van hátra, ahol szintén rútatkoznak a javulás és kijózanodás jelei és örömmel jelenthetjük, hogy *immár egy táborban van Magyarországon egész vasuti munkássága!*

Ami pedig külön jogcím a büszkeségre és öntudatra, az azon körülmény, hogy a szervezés és agitáció nehéz és költséges munkáját a vasuti munkásság maga végzi és a maga áldozatkészségéből fődözi. Szinte káprázatos lelkesedés és áldozatkészség, amelyet a céltudatos munkástársaink tanusítanak. A Szövetség alapja javára csupán most elsején közel ezer koronát adakoztak munkástestvéreink és ezzel az alap a 2200 koronára emelkedett.

Kolozsvár egymaga 117 K 37 f-rel szerepel, Debrecen eddig összesen 177.80 koronát gyűjtött, az Északi főműhely derék munkásai 234.40 K-t, a K. p. u. műhely, ahol törzskara van az agitációnak, újabb 88 K-val gyarapították az alapot, az Istvántelki főműhely, amely elől jár a lelkes áldozatkészségben, újabb 118 K-t adakozott és ezzel mintegy ötszáz koronára egészítette ki a maga gyűjtését. Hatvanban pedig a pályamunkások, akik alig keresnek többet naponként 50—60 krajcárnál, szintén lerakták filléreiket a szervezkedés oltárára és

tizenegy koronával járultak a közös célhoz. Hozzájárultak ehhez a fényes sorozathoz a Nyugoti, Ersekujvár, Pozsony, Nagyvárad. A többi pedig követni fogja a szép példát.

Minden tisztességes embernek bámulattal kell meghajolni ennyi erő és meggyőződés előtt, mi pedig örömmel és büszkeséggel számolunk be derék testvéreink csodálatraméltó munkájáról.

Csak előre, mindig csak előre a végleges győzelem felé!

Vonatkisérő lakatosok helyzete.

A vonatkisérő lakatosok intézményét a Budapest balparti üzletvezetőség kivételével, amely az osztrák államvasutársaság vonalain átvette a vonatkisérő lakatosokat, a többi vonalain a MÁV. 1899-ben létesítette.

A vonatkisérő lakatosok felállításával a MÁV. két legyet ütött agyon egy csapásra. Tudniillik a vonatkisérő csapatok létszámát négy emberről háromra redukálta és a hiányzó ember helyett beosztotta a vonatkisérő lakatosokat, aki szakértelménél fogva minden javítást eszközöl és egyben pótolja azt a fékezőt, akit az örökös megtakarítás elvénél fogva a vonatkisérő csapatok létszámánál elvontak. Hogy ez intézmény felállításánál a MÁV. spekulációja teljesen bevált, bizonyítja nem csak az, hogy most redukált vonatkisérő személyzet hajtja végre a vonatkisérői szolgálatot, hanem sokat tudnának beszélni a műhelyek munkásai is a munka apadásáról, mert hiszen a vonatkisérő lakatos nem csak helyreállít kisebb hibákat a kocsik alkatrészein, hanem észreveszi az oly hibákat is, amelyek — ha később, vagy egyáltalán nem vétetnek észre — balesetet idéznek elő és ebből kifolyólag igen sok anyagi kárt is idézhetnek elő.

Midőn 1899-ben a vonatkisérő lakatosokat rendszeres szolgálatra beosztották, napi díjukat 2 korona 60 fillérben állapították meg. Ha tekintetbe vesszük, hogy még oly helyeken is, ahol jóformán minden pihenés nélkül kellett utazniok, a kilométer-illetményük nem haladta meg a 45—46 koronát, így az összilletményük 110—120 korona között mozgott, ami műhelyi keresetnél abban az időben sokkal kevesebb volt. Mindazonáltal a kinevezéssel járó állás és ezzel összekötött nyugdíj és egyéb aprólékos kedvezmények oly sok műhelybeli és a MÁV. szolgálatán kívül álló lakatost birtak arra rá, hogy ez állásra pályázzon, úgy hogy a kérvények egész garmadája érkezett be az üzletvezetőségekhez és igazgatóságokhoz.

E kérvények tartalmából Máv. tiszteltreméltó és takarékoskodó igazgatósága csakhamar reájött, hogy «sok az eszkimó és kevés a foka» és már a 1900. év nyarán felvett vonatkísérő lakatosoknak a napidíját már 20 fillérrel kevesebbel, illetve 2 kor. 40 fillérben állapította meg.

Ily fizetési rendszer megállapításánál az intéző körök az igazgatóságtól kezdve le az utolsó fővizsgáló lakatosig kívánnak oly emberfeletti munkát a vonatkísérő lakatostól, amelyet csak papíron lehet csak szépen előírni, de azt ténylegesen szolgálatban bármilyen fizetés mellett végrehajtani teljes lehetetlenség.

Egy ember csak egy ember és a szolgálati körülmények és teendők olyanok, hogy egy vonatkísérő lakatosnak nem két, hanem százféle kellene szakadnia, hogy szolgálatát előírt pontossággal végezze.

Hogy milyenek a szolgálati körülmények, álljon itt rövid vázlatban:

A vonatkísérő lakatosnak a vonat indulása előtt jóval két órával kell jelentkeznie úgy az állomási lakatosnál, mint a vonatvezetőnél. Harminc-negyve kiló súlyú szerszám-táskát cipelve kell mennie sokszor 20—30 vágányon keresztül, a kocsik fékjén fel és le mászva egészen kimerülve tudnak csak kijönni ahhoz a vágányhoz legtöbb esetben, ahonnan a tehervonatok indulnak.

A tehervonatok tudniillik a legkevesebb tengelymennyiségre engedélyezett fővonal pályán is 100 tengelyből állanak. A kevés kocsi rendezői személyzetnél fogva, többnyire csak az utolsó pillanatban lesznek összeállítva, úgy hogy a vonatkísérő lakatosnak a legnagyobb igyekezet mellett sincs ideje, hogy vonatát a hiányok tekintetében csak részlegesen is megvizsgálja. De a máv.-nál a szabály azért szabály, hogy betartassák, nem tekintenek semmi más körülményt, és ha a legelső állomáson a vonatkísérő lakatost meglepi valamelyik fővizsgáló lakatos, nem fogad el semmiféle olyan kifogást a legkisebb hiányra se, hogy a vonat késői összeállítása miatt nem lehetett a vonatot alapos vizsgálat alá venni. Nem fogadnak el semmiféle indokolást a hiánylatokra bármely indokolt és jogos legyen az, mert mindazon urak, akik a vonatkísérő lakatost szolgálatában ellenőrzik, csak egy elvet is-

mernek és ez az, hogy a vonatonál vonatkísérő lakatos volt és ez minden körülmények között felelős. Hogy száz és százféle körülmény, száz és százféle alakban előfordul a forgalomnál, mint pl. gyorstehervonatoknál az állomásokon kevés a tartózkodási idő, a vonatkísérő lakatosnak a tolatásnál való elfoglaltsága vagy egy olyan hiány pótlása, amely a rendelkezésre álló időt egészen igénybe veszi, ezek a tények egy észre nem vett és nem pótolható hiánynál a legtöbb esetben nem képeznek, illetve nem fogadtatnak el indokul. S innen van az, hogy a vonatkísérő lakatosok a büntetéseket már bizonyos adónemnek tekintik, amely megóvja a felelősségi szakterület sérthetlenteként.

Számos más körülmény is van, amely a a vonatkísérő lakatosok szolgálatát megnehezíti és amelyek nem egy, hanem hat cikk keretében sem férnek el. A vonatkísérő lakatos éppen úgy felelős a forgalmi intézkedések és utasítások pontos betartására, mint a vonatonál levő fékezők, e mellett hiányokat állapít meg, a rendelkezésre álló eszközökkel javításokat eszközöl, tehát szóval kétszeres munkát végez és mégis kilométer illetménye csak olyan, mintha a vonatonál egyszerű fékezői teendőt végezne.

Az igazságtalanságban és méltánytalanságban a vonatkísérő lakatosoknak volt része a fizetés rendezésénél is. Mig pl. az ipari munkás kertészt az altiszti létszámban, addig az ipari munkás vonatkísérő lakatost a szolgálati rangsorozatba osztották be. Itt az az elv uralkodott, hogy kertésze van a máv-nak husz, ez nem billenti a költségvetés mérlegét nagyon, azonban vonatkísérő lakatos van ezren felül, ha ezeket a megérdemelt altiszti rangsorozatba osztjuk, ez már tényező a minél többet jövedelmezni akaró máv-nak. Csak ily elv mellett eshetik meg, hogy pl. a semphafor felvigyázó, ki szintén lakatos, az altiszti rangsorozatban van, a vonatkísérő lakatos azonban nem.

Azon vonatkísérő lakatosok kik a kinevezés első áldásaiban részesültek, 720 K-val lettek kinevezve és a régi illetmény-szabályzat értelmében egy évre rá már 840 K-ra lettek kinevezve, természetesen ezek a vonatkísérő lakatosok a fizetés rendezés alkalmával is kaptak előléptetést, így má 900 korona illetményt élveznek. Igen kevesen

vannak azok a vonatkísérő lakatosok, akik ezen áldásban részesültek, nagy része a vonatkísérő lakatosoknak csak az általános fizetésrendezésnél nyert kinevezést, még pedig 700 koronára, úgy, hogy fennáll az a helyzet, hogy az a vonatkísérő lakatos, akit a fizetésrendezéskor neveztek ki, dacára hogy majdnem egy és ugyanazon időben jött a vonatkísérő lakatosi szolgálatba, mint a fizetés rendezés előtt való kinevezettek, majd csak 10 év múlva jöhet a fizetési rangfokozat azon sorába, ahol ma már az előbb kinevezettek vannak.

Azonban vannak a vonatkísérő lakatosok között még számosan olyanok, dacára hogy négy-öt év óta teljesítenek szolgálatot, a kinevezésnek még csak reménye se kecsegtet feléjük. Ellenben négy-öt évi szolgálat után kaptak most egynehányan 20 fillér javítást a következő ékes dokumentummal.

Akinek a máv. szociálpolitikájáról eddig nem volt tudomása, olvassa el ezt a fizetésjavításról szóló okmányt, rögtön tisztában lehet avval, hogy fentről csak a szervezkedés erejével lehet emberi megélhetést kicsikarni.

N. N.

vonatkísérő-lakatosnak

fűtőházfőnökség utján.

Értesitem, hogy megfelelő szolgálat tételére való tekintettel napibéret f. évi november hó 26-ától kezdve 2 K 40 fillérről 2 K 60 fillérré felemelem.

Elvárom, hogy ezentúl szolgálatát még fokozottabb pontossággal és szorgalommal végzi.

Budapest, 1905 december hó 4-én.

Ofner főfelügyelő.

Négy évi hosszú és fáradtságos szolgálat után kapnak egy pakli dohányra való fizetésjavítást a napidíjas vonatkísérő lakatosok. Ha most nem lesznek hálátelt szívvel a többség jóakarata iránt, akkor sohase. Ha most nem fognak elkövetni mindent, hogy szolgálatuk kifogástalan legyen, akkor igazán méltók a hálátlanság jelzőjére!

Hogy e fizetésjavítás és a fizetésrendezés minekünk is felnyitotta szemünket, az most már kétségtelen. Azokhoz intézzük tehát szavainkat, kik már az ébredés utján vannak.

A „Magyar Vasutas“ tárcája.

A HÓ.

Irta: Janda Mathild.

Odakint húll a hó...
Bolyhos, selyem pihék
Kacéran kergetőzve szállanak...

És te nem jöttél. Pedig vártalak.

Odakint húll a hó —
Sok és fehér.
Itt bent sok, csufondáros árnyalak
Jár és beszél...

Nem jöttél... Pedig vártalak...

Az éjjel fekete...
S az út a hótól oly fényes, fehér —
S a hófénytől fehérek a falak —

Miért nem jöttél? Vártalak...

Csodálatos, bús éjszaka!
A csillagok mind alszanak —
Pihegve nőnek hóhegyek.
Vad szélbeszédek hallszanak —
Igézet jár az éjen át,
Dermedt madártest koppan a kővön —
S hogy húll a hó, a hó, a hó — a könny...

A kovácsmühelyben.

Irta: Emile Zola.

Legerősebb ember volt az egész vidéken. Hatalmas vállai voltak, arca fekete a vasportól és a széntől s erős hajjal fedett koponyájából két kék szem ragyogott elő. Nevetése olyan volt, mint mikor a nagy fújtató szuszogni kezd. Mikor meg a karjait emelgette, akkor látszott rajta, hogy az ötven esztendőtt éppen olyan hetykén viseli, mint ahogy a pörölyt szokta megforgatni.

Ezt a pörölyt, mely huszönt kilót nyomott, «kisasszony»-nak nevezték a mühelyben s messze földön nem volt legény, aki bírt volna vele.

A mühely barátságos fedele alatt egy esztendőtt töltöttem s a kovács házában nyertem vissza egészségemet. Elvesztettem a szívet, az eszemet, céltalan bolyongásra indultam, s a békének és munkának egy nyugodalmatlan hajléka után vágyakoztam, hol férfiaságomat visszaszerezhetném.

Egy este, a falu végén ráakadtam erre a magányos kovácsmühelyre. A vakító fény, mely aijtájn kiáradt, vörös fénybe borította az utcát s az átellenben meredező nyárfák olyanoknak látszottak, mintha óriási fáklák lennének.

A titokzatos esti szürkületben már jó távolról kivehettem a kalapács egyhangú ütéseit, melyek mind közelebből hallatszottak. Ez a vakító világosság, ez a mennydörgésszerű zaj megáradt. Elkényszeredett szívem szinte vigaszt meritett e férfias, erős kezek

munkájából, melyek oly iszonyu erővel verték laposra az izzó rudat, hogy megrendült belé a ház.

Ekkor este láttam a kovácsot legelőszőr. Egy ekevason dolgozott.

Nyitott inge látni engedte rengeteg mellét s erőtől duzzadó teste minden lélekzetvétele szabályosan emelkedett. A kalapácsot hatalmas ivben ejtette le az üllőre. Izmai mindannyiszor a megpattanásig megfeszültek. A sziporkázó szikráktól kísért kalapács minden egyes alkalommal nagy kört irt le s fényövet hagyott maga után.

Éppen a «kisasszony»-t táncoltatta meg akkor.

Fia, egy huszéves kamasz, a nagy harapófogóval izzó vasat tartott az üllőn s maga is megdolgozta egy kalapácscsal. De ennek a hangja alig hallatszott ki abból a borzalmas lármából, melyet atyja csapott a «kisasszony»-nyal.

Csak olyan volt az mellette, mint egy kis gyermek dadogása.

A «kisasszony» zizegő szikrákat szórt le magáról s mély nyomokat hagyott a vasban. Ahogy a szikrafolyam széles ivben igyekezett a földre, megvilágította a két munkás alakját, míg hosszú árnyékuk beleveszett a mühely sötétebb háterébe.

A láng lassan-lassan kialudt, a kovács megpihent s a parázs elhamvadt.

A hatalmas, erős ember kalapácsa nyelére támaszkodott, s feketén, kormosan, gyönyöző homlokkal állt ott. Mély lélekzetvé-

Magyarországon csak egy céltudatos vasuti mozgalom van és ez a vasuti munkások által kezdeményezett mozgalom.

És mit értünk el e céltudatos mozgalom alatt? Nem mást, mint közös törekvésektől áthatott, közös célért lelkesülő, egy szolgálatban álló és önként egyesülő férfiak összességét.

Nehéz és fárasztó e jobblétért küzdő mozgalomban küzdeni. De nem nehéz és fárasztó-e a mi mindennapi életünk is? Hány bajjal, küzdéssel tudjuk mi csak a száraz kenyertünket megkeresni, amivel utóvégre csupán csak nyomoruságos életünket hosszabbítjuk meg. Ha már azért, hogy az ember a sivar életét fenntartsa, érdemes küzdeni, nem sokkal inkább érdemesebb-e, ha tudjuk, hogy fáradozásunknak nyomán gyermekeinknek, utódainknak jobb jövője akad.

Ne hagyjuk el tehát szervezetünket nehéz harcában, mert ha szervezetünket és lapunkat nem támogatjuk, akkor önönmagunkat hagyjuk el. Nem ellenségeitek, hanem a ti legjobb barátaitok kér arra benneteket vonatkisértő lakatosok, hogy mozogjatok, mert ha életjelt nem adtok magatokról, senki se fog észrevenni benneteket.

A zászlót kibontottuk! Ez az, amely alatt mi emberi megélhetést és bánásmódot ki fogunk magunknak küzdeni! Más utunk és célunk nincs!

Több vonatkisértő lakatos.

S Z E M L E.

BELFÖLD.

Le a kalappal! Le a kalappal *kolozsvári* munkástársaink előtt! Ami hírt a kolozsvári máv. műhelyből kaptunk, alkalmas arra, hogy a szervezet régi harcosainál örömet és lelkesedést keltsen, azoknak pedig, akik eddig távol állottak a szervezkedéstől, fölnyissa a szemét és végleg fölvilágosítsa őket.

Kolozsvár eddig csak csekély részben volt szervezett. Lapunknak aránylag igen kevés volt ott a hive és a máv. munkások ellenségei azzal dicsekedtek, hogy a kolozsvári vasuti munkások teljesen az ő hálójukban vannak.

tele tulharsogta a fújtató zugását, melyet fia lassankint hozott mozgásba.

Az estén a kovácműhelyben aludtam s többé nem is mentem el a házból. A fölöttem levő üres szobácskába költöztem.

Még napfölkelt előtt én is hozzáfogtam a munkához, házigazdámval. Lenn csattogni kezdett a kalapács s valósággal kimennydörgött az ágyamból. A szegényes szoba, puhafa butorzatával együtt úgy megremegett e csapások visszhangja alatt, mintha bomba érte volna. A műhelyben égett a tűz, mire leértem, a fújtató szuszogott s a szentet kékvörös lángok nyaldosták. A kovács majd egy ekén igazított, majd egy kaszát kovácsolt egyenesre, vagy egy hibás abroncsot javított.

Mikor engem észrevett, csipőjére tette a kezét és hangosan felkacaogott. Nagyon tettett neki, hogy már öt óraker kikalapácsolt az ágyból. Nehéz kezét a vállamra tette s mintha gyermekhez beszélne, azt mondta, hogy majd meglátom, mennyivel egészségesebb leszek, ha rendszeresen korán kelek, már ma is sokkal egészségesebb színiem van.

Mindennap elborozgattunk egy fölfordított rozoga talyiga mellett. Összes időmet a műhelyben töltöttem.

Az az örökös harc, amit a kovács vivott a brutális, nyersanyag ellen, oly szenvedélyes érdeklődést keltett bennem, akár egy hatalmas dráma. Meg nem szűnő gyönyörködéssel néztem, hogy a kovács hatalmas

A napokban azután hosszú levelet kaptunk kolozsvári munkástársainktól, amelyből a következő rész megérdemli, hogy nyilvánosságra hozzuk:

Örömmel telt szívvel üdvözljük az összes munkástársainkat és mi, kolozsvári Máv. munkások is szívvel-lélekkel oda fogunk hatni, hogy *mind, egytől-egyig tagjai legyünk a Vasuti Munkások Országos Szövetségének.* Az ugynevezett alamizsnaszövetségről volt ugyan szó, de akkor *kudarcot vallott* és azóta nem volt semmi kísérlet. Külömben is mi nagyon vigyázunk, nehogy megnyergeljenek bennünket.

Kérünk még néhány *taggyűjtő-ívet.* A Szövetség alapja javára 117 korona 37 fillért gyűjtöttünk. Majdnem az egész műhely adakozott, miután a *műhelyfőnök* ur a gyűjtő-ívet maga is aláírta.

Veletek vagyunk, munkástársak!

(Aláírva öt derék kolozsvári munkástársunk.)

Minden külön fölszólítás nélkül, maguk szántából jöttek derék kolozsvári munkástársaink, mert fölébredt bennük a *munkásbecsület.* Le a kalappal a kolozsvári testvérek előtt és adózzunk tisztelettel a kolozsvári műhelyfőnök urnak is, aki bebizonyította, hogy őszinte barátja munkásainak!

A máv. kocsivizsgáló lakatosok mint értesülünk, helyzetük javítása végett *Vadász* Antal miskolci kocsivizsgáló vezetésével tisztelegtek a máv. elnökénél és a kereskedelmi miniszternél, s mindkét helyen kedvező fogadtatásra találtak.

A turócszentmártoni járás esze. Ki volna ez más, mint a járás főszolgabírája, a közgyűlésnek örvendő és országszerte hírhedt *Ujhelyi* Attila járási főszolgabíró, aki bokros érdemeit azzal szaporította, hogy *ruttkai* műhelyi munkástársaink gyűlésbejelentését a következő klasszikus hülye *végzéssel* betiltotta:

Turócvármegye Szentmárton-Blatnicai járás főszolgabírája.

302. szám.

Csernák József és társai azon bejelentését, melylyel tudomásulvételét kéri a f. hó 4-én délután 3 óraker *Rund* Henrik ruttkai vendéglős helyiségében megtartatni tervezett

munkásgyűlésnek, tudomásul nem veszem és pedig *egyelőre* azon okból, mert a megjelölt helyiségnek ily célbóli igénybevételét *okszereknek* nem találok.

Turócszentmárton, 1906 február 3.

Ujhelyi Attila,
főszolgabíró.

«Egyelőre» azért tiltja be a turóci közgazgatási lánegész a gyűlést, mert a helyiséget «okszerek»-nek nem találja, jövőre pedig — úgy gondolja — más okból. Ruttkai munkástársaink tulajának Attila ur eszén és meg fogják mutatni, hogy elvégre mégis csak más tényezők is rendelkeznek a munkások alkotmányos szabadságai fölött, mint ez a vicinális kiskirály.

Legközelebb ismét jelentenek be gyűlést, és ha akkor is rugkapálódzik Attila ur, akkor majd a belügyminisztériumba intézünk kérdést, mit szólnak a turócszentmártoni szabadsághoz?

KÜLFÖLD.

A porosz vasutasok érdekében. A vasuti szolgálat megkönnyítését célozza a porosz vasuti miniszter egy rendelete. Uta-
sitja ugyanis a vasutigazgatóságokat, hogy a vonatkisértő személyzetnek több időt engedjenek a pihenésre az eddiginél, mert ez a nagy közönség, de a szolgálat érdekében is kívánatos. Főleg nyujtsanak módot arra, hogy az illetők szabad idejüket családjuk körében tölthessék el. Ahol ez nem lehetséges, gondoskodjanak alkalmas pihenő helyiségekről.

A szervezkedés utja.

A lefolyt hét a nagy munka hete volt: A fővárosban is, a vidéken is erőteljesen folytak a gyűlések, értekezletek tartása. Mindenütt teljes sikerrel működtek buzgó derék munkástársaink.

Az egyes gyűlésekről és értekezletekről a következőkben számolunk be:

karjának kényszere alatt mint formálódik át, mintha viaszból lenne.

Sohasem hallottam öt panaszkodni. Esténkint megelegetetten dörzsölte a kezét — tizenégy órai nehéz munka után. Sohasem volt fáradt, vagy szomorú. Hatalmas vállai-
val talán a házat is fel tudta volna tartani, ha bedőléssel fenyegetett volna.

Télen nagyon jól esett nekem a meleg műhelyben tartózkodnom. Nyáron persze nyitva volt az ajtaja, s beáradt rajta a me-
zők télillata. A házikó egy lankás oldalon feküdt, lábaink alatt virágos völgy terült el s munka után együtt csodáltuk a végtelen tájat, mely elmerült a szürkület lilás párázata-
tában.

A mester nem idegenkedett a tréfától. Azt mondta, hogy a lábai előtt elterülő vidék egészen az övé, mert kétszáz esztendő óta a vidék összes ekéi ebből a műhelyből kerültek ki. Már az úkapja is itt dolgozott.

Erre volt leginkább büszke.

Ha májusban zöld színt öltött a táj, s ha júliusban sárgára érett a buzakalász, ez a váltakozó színpompája a természetnek mind neki köszönhető. A mezőt úgy szerette, mint a gyermekét, a derült napfény boldoggá tette, de a közeledő jégfelhők szorongással töltötték el. Néha a távolba mutatott, erre vagy arra a darab földre s megmondta, mi-
kor kovácsolt ekét a számukra.

Munkaközben hirtelen megállt néha. Kiment az utszélre, tenyeréből ellenzőt csinált s kémlelődött. Azokat az ekéket nézte, melyek közelben, vagy távolban, az ő munkás

kezeből kerültek ki s most a földet szántották. Az egész völgy tele volt velük. A napfényben néha megcsillantak, mint a gyémánt. Ilyenkor odaintett magához engem, s boldog mosolylyal mutatott le a völgyre, az ő birodalmára.

Lassankint teljesen hozzászóktam a műhely zajához. A kalapács csattanása szinte kiegészítő része lett az életemnek.

A szegényes kis szobában, melyet a fújtató szuszugása megreszkettetett, csenevészédő agyam új életre támadt.

Ez a hang kísért mindenfelé

Mikor az izzó vasat vonaglani hallottam a kalapács alatt, éreztem, hogy ökleimbe viszatér a láz.

Az volt a vágyam, hogy egy ütéssel laposra üssem ezt a világot!

Ha a műhelyben nem volt munka, akkor én is pihentem. Ilyenkor lementem és láttam a legyőzött ércet és szégyeltem a magam munkáját.

Istenem, hányszor láttam ezt a kovácsot, mint az őserő remek példányát magam előtt!

Meleg napokon derékig meztelen volt s ilyenkor mintha Michel Angelo nagy alakjainak egyike elevenedett volna meg előttem.

Olyan volt, mint egy hős, akit nagygyá nevelt a munka.

Századunknak ez a fáradhatatlan gyermeke, mely az idő üllőjén szakadatlanul kovácsolja az eljövendő napok szerszámait s tüzzel-vassal alakítja át a «holnap» társadalmát.

A fővárosban.

(Délivasut.)

E hó 1-ére az alamiznaszövetség emberei gyűlésre hívták egybe a déli vasut budapesti alkalmazottait. A déli vasut egynéhány munkása azonban meghívta a mi szervező-bizottságunkat is, amelynek képviselőjében Pászty Károly munkástársunk jelent meg és pompás beszédjével, amelyben a munkások *jüggetlen* szervezetének előnyeit fejtegette, alaposan elsózta a zsirond stáknak a levest.

Miután az értekezletet megnyitották, elnöknek *Fehér* hivatalnokot, jegyzőnek pedig *Fazekast* választották meg. Fehér elnök az értekezletet megnyitja és referenciál *Uhlmann* hivatalnokot kérte fel. Uhlmann felolvassa a zsirondista-szövetség alapszabályait és magyarázatja azt. Heves vitát folytatnak és a koncon marakodva, mely abban áll, hogy hol is legyen a helyi-csoport Kelenföldön- vagy Budán.

Uhlmann, ki látva, hogy ők nem tudják többségüket felmutatni, felajánlotta állását, a titkárságot a budai csoportnak.

Utánuk Pászty Károly munkástársunk szólalt fel és elítéli a csufos marakodást, elítéli azt is, hogy ők egy férc-szövetséget akarnak a vasutas tábor nyakára varrni és megemlíti, hogy nem szép munkát végeznek az urak, kik becsapják a munkásságot. Likesen fogadott beszédjét az értelmes elnök bözbeszakította és a szót tőle megvonta.

Pászty felszólalása után, mintha nyíllal lövöldöztek volna a bagoly fészekbe, úgy kezdtek sűrögni-forogni. Nagy, tehetetlen zavarukban nem találtak más menedéket, minden eredmény nélkül berekeszteni a gyűlést.

De ezzel meg volt kezdve szervezőbizottságunk részéről a munka a déli vasutasok között, amelyet most már csak szorgalmasan és lelkiismeretesen folytatni kell, hogy a szervezkedés nagy gondolata teljes sikert arasson.

A vasuti munkások országos szervező-bizottsága gyűlést jelentett be f. hó 5-ére este fél 7 órára. Meg is jelent a déli vasutak munkássága, habár nem teljes számmal, ennek tulajdonítható az, hogy egynéhány főintéző basa beült a vendéglőhelyiségbe és számolni kezdték a leöntött litereket elvből, mert tudták, hogy a szervező-bizottság kiküldöttei is ott lesznek és ebből merítették maguknak bátorságot.

Fürst Dezső munkástárs az egybehívók nevében megnyitja a gyűlést, s ennek vezetésére elnökül ajánlja *Felner* B. munkástársat, jegyzőül pedig *Orsulicz* J. munkástársat. Egyhangulag elfogadták.

Az első szónok Pászty Károly volt, aki szép beszédben felvja a munkásokat a szervezkedésre. Beszédébe a szomszédasztaltól belemorogtak, ő azonban ezt fel sem vette azért, mert látta, hogy e szavak tulajdonosa a bolygó hollandi, kinek biztosan nem a tenger vize festette orrát pirosra.

Utána *Jaeger* Imre munkástárs felolvassa az alapszabályainkat és ezeket magyarázattal látja el. Majd *Garai* Ármin munkástársunk azon urakat, kik szövetséghajhászással vezeték félre a munkásokat, ismerteti; egyben felhívja a bolygó hollandit nyilatkozatra. *Kampen* Károly, mert ez a hollandi neve, feláll és mellét verve, stentori hangon kiabál úgy, mintha a vasuti raktárakban lenne. De szavait inkább sajnálkozással, mint komolyan vették.

Ez a jeles ur, bizonyítani akarva a munkásság meglegezettségét, azt mondta, hogy egyen lóhust, kinek másra nem telik, mert — ugymond — ő sem tenne másképp. Boros fővel, piros orral és hadonászó kezekkel úgy festett, hogy inkább a szánakozás ült az emberek arcán, mint a harag.

Befejezve beszédét, nagyot csapott az asztalra egy pohárral, s hangjának lehető legnagyobb megerőtetésével kiáltott: Egy liter bort ide!

Ime munkástársak, ilyen emberek a kerék-

kötők mozgalmunkban és ezekkel el fogunk bánni majd, de csak úgy szabadulhatunk tőlük, ha valamennyien együtt, vállvetve küzdünk jobb jövőnkért.

A vidéken.

(Ruttka.)

Nemcsak a déliek, hanem a *Kassa-Oderbergi főmühely* munkásai is gyűléseztek. Bár az itteni munkásságnak *tekintélyes* része a vas- és fémmunkás szövetség ruttkai csoportjának tagja, ami mellett bizonyít, hogy ruttkai testvéreink a szervezkedés fontosságát ismerik, de miután a zsirondisták náluk is szerencsét próbáltak, a szervezett vasuti munkások küldötteit is akarták hallani.

E hó 4-re nyilvános gyűlést jelentettek be, de — mint lapunk más helyén olvasható — a főszoigabiró azt nem vette tudomásul. De munkástársaink túljártak a főszoigabiró csirke eszén és az egyleti helyiségükben felolvasást tartottak. Munkástársaink ott nagyon szép számban jelentek meg és *Farkas* munkástársunk, a központ kiküldötte felolvasás formájában ismertette a vasuti munkások mozgalmát.

A felolvasás után *Csernyák* József munkástársunk indítványára megválasztották a szervező-bizottságot. Név szerint: *Rosenberg* Henrik, *Csernyák* József, *Hossoff* József, *Zagány* Lajos, *Bürger* Mór, *Steffel* Gyula, *Vizdák* Ferenc, *Figura* András és *Fektor* Ferenc munkástársakat.

(A széthuzás ellen.)

Az Istvántelki főmühely III. a) osztályának munkásai szombaton jól látogatott értekezletet tartottak, amely azért nevezetes, mert jelét adja, hogy a szervezett vasuti munkások maguk között minden módon, ha lehet békésen, ha kell, erélyes eszközökkel biztosítják az összetartást. Ez okból közöljük az értekezlet jegyzőkönyvét, anélkül, hogy — legalább egyelőre — kiirnok a nevét annak a munkástársnak, aki az összetartást ott megbolygatni igyekszik.

Az Istvántelki főmühely III. a) oszt. folyó hó 3-án értekezletet tartott ezzel a napirenddel: *A vízállások.*

Balaskó István elnökölt, *Kolumbán* Miklós volt a jegyző.

Előadó *Schneider* András igen behatóan ismertette a szervezett munkások kötelezettségeit egymással szemben. Előadta, hogy egyes munkástársaink rossz szándékból vagy pedig tuatlanságból mennyit rotnak úgy a saját, mint a többi munkástársainak a helyzetén. Egy példát hoz fel, hogy a külföldi szervezett munkások mennyire ellent tudnak állani azon munkástársainak, kik meggátolni akarják a munkástörekvéseket.

Utána *Cservenka* Miklós igen szépen fejtegette, hogy a munkásságnak építeni kell és nem rombolni. Építeni kell pedig a jövőre nézve. Ervekkel bizonyítja, mennyire vét magának és gyermekeinek az a munkás, ki ellenkezőleg cselekszik. Felemlíti, hogy arról értesült, hogy a vágókovácsoknál egy vivmány van elenyészőben. Felhívja a csoportbeli munkások figyelmét, hogy a vivmányt nem szabad soha sem elévülni hagyni, különösen pedig egy ember tulbuzgósága miatt, mert az ilyen dolgoknak rossz következményei szoktak lenni a munkásságra. (Igaz! Ugy van! Eljenzés.) Indítványt tesz, hogy három bizalmiférfi lépjen érintkezésbe az illető munkástársainkkal és fel fogják szólítani, hogy mondjon le az eddigi szokásairól és csak ellenkező esetben nyulunk azon fegyverekhez, melyek a munkásság rendelkezésére állanak.

Kolumbán Miklós sajnálattal jelenti ki, hogy a munkástársaink távollétében kell a dolgot tárgyalni. Nem szabad elítélni, hanem a békességes uton való megoldást ajánlja. Három bizalmiférfit nevez meg, akik érintkezésbe lépnek munkástársainkkal, névszerint *Cservenka* Miklóst, *Schneider* Andrást és *Balaskó* Istvánt.

Balaskó István eredménytelennek hiszi a kísérletet, amennyiben a mellékfoglalkozása által már annyira beleélté magát az önzéssugalta megalázkodásba, hogy erről már nem is fog lemondani tudni.

Az indítványt egyébként elfogadták.

(Temesvár.)

Temesvárott február hó 2-án, pénteken a józsefvárosi «Tigris»-hez címzett vendéglőben nyilvános vasuti munkásgyűlést tartottak, melynél nemcsak 400—450 helybeli munkás, hanem vidékről *Menges* Ferenc, *Gajdek* János, Nagybecskerekéről és *Sarkady* Gyula Karánsebesről vettek részt. Munkástársaink egy megnyitó szövegvel üdvözölték az egybejött munkástársakat. *Öztreicher* Lipót az egybehívók nevében ajánlja *Fischer* Ferencet elnöknek és *Leszczyński* Ferencet és *Hankovszky* Gyulát jegyzőnek.

Elnök üdvözli a megjelenteket s felkéri őket, hogy egyes szónokokat nemzetiségi különbség nélkül nyugodtan hallgassák meg és átadja a központi szervező-bizottság kiküldöttjének, *Kiss* Miklós budapesti munkástársunknak a szót.

Kiss Miklós: Özömmel jött el, hogy az összetartásra buzdítsa a temesváriakat. A máv. munkásainak nézetkülönbség nélkül kell összetartaniok, nem szabad a nébánomság köpenyébe bujni. A máv. műhelyekben egyezményben dolgoznak, a pályafentartásnál napibérben naponta 6, 8, 10 és 16 órai időt s csakis a pályafelügyelőtől függ, mennyit számoljon a részükre; különbség nélkül, egyenlő részben, mert ha egyik, vagy másoknak a felesége végezi a fevigyázónál a házi teendőket, annak a férje e önyben részesül. Egyik műhelyben munkástársaink kivívták a 8 órai munkaidőt, de csak a 8 óra lesz fizetve; mi kívánjuk a 8 órai munkaidőt, de 10 óra legyen elszámolva. (Ugy van!)

Nem vagyok kíváncsi arra, hogy a temesvári munkástársaim mennyire vannak az akkord-rendszer ketrecébe zárva, de vannak műhelyek ahol 70 százalékon felül nem lehet menni, mert a művezető nem ad munkát. Azért kívánja, hogy kinevezve legyen minden más munkás, legalább annyival, mint az előző évben keresett s fokozatosan, legalább minden 3 évben előléptesse minden munkást a máv. A nyugbérpénztár csak 30—40 év után ad alamizsnát, azt ki kell küzdenünk, hogy 25 év után megkapjuk a tisztességes nyugbért. A betegpénztár 20 hét után a kapun kívül helyezi a beteg munkást; ha a munkástársainknak betegbárcaja nincs, az orvos nem tesz eleget a hivatásának, hanem elzavarja, mert betegbárca nélkül nem szabad gyógykezelés alá venni. Azért követeljük, hogy minden munkást aki a Máv.-nál van, bárca nélkül, okmány nélkül is gyógykezelés alá vegye a betegpénztár.

Meg vagyok lepve — ugymond, — hogy önöknek olyan főnökük van, (Éljen!) mint nekem, aki azt mondja: amíg a kapun belül van, végezze mindenki szorgalmasan és lelkiismeretesen a munkát, ahogy pedig a kapun kívül van, tehet amit akar. Igaz, ez olyan, mint a fehér holló, az önök főnöke (Éljen!) minden ügyes-bajos dolgot maga megvizsgál, ettől példát vehetnek a többi főnökök is.

Menjenek, tisztelt munkástársak a sötét környékre és világosítsák fel azokat is, mert önöknél már virrad, tehát virradjon azoknál is.

Az állomásnál, a fűtőházban dolgoznak 1.40—1.60 K napibérért, a környéken fizet 10—14 K lakbért, abból az 1.40—1.60 K napibérből hogyan éljen a munkás, még sült krumplira se jut egy nagy családnál.

Továbbá ismertette *Kiss* munkástársunk a szövetkezetet és annak célját, a szövetkezet ügyes-bajos dolgait s felvilágosítja a munkástársainkat. Felhívja a munkástársainkat, hogy pártolják a „Magyar Vasutas“-t úgy, mint eddig és felkéri, hogy minden tag hadvezére legyen.

Szopka Vilmos munkástársunk röviden reflektál *Kiss* Miklós munkástársunknak a szavára, hogy mi már megtettük, ami tőlünk, csekély tehetségünktől várható, a környéken is működünk, s ezután kettős szorgalommal követjük a kötelesség parancs szavát, s kettős szorgalommal követjük az összeség ér-

dekeit, segítünk a környékben levő munkástársainkat felvilágosítani, úgy a műhelyek, állomások, fűtőházak és pályafentartási munkástársainkat egyaránt.

Szopka Vilmos kartárs német nyelven folytatja beszédét. Felhívja a munkástársakat az összetartásra, utal a raktári- és a pályafentartási munkásokra, az utóbbiak, kik 1:20—1:40 K nappibért dolgoznak, amiből még a felét a pályafelügyelőnek kell adni, nyáron csirkék, tojások stb. olyanféle ajándékok alakjában, pedig munkájuk nincs. A műhelyi viszonyokra térve, megemlíti, hogy több műhelyekben a 8 órás munkaidő be van vezetve, de ezáltal a napi bér és a kereset meg van rövidítve. A temesvári műhelyben, ahol a múlt évben is olyan viszonyok voltak. Míg más műhelyekben 120—140 százalékot kerestek, minálunk csak 50 százalékot, csupán olyanok, kik jól tudtak talpat nyalni, azok többet kerestek, bérjavítást kaptak és minden előnyben részesültek.

A betegpénztárról szónok azt a példát hozza, hogy ő beteg volt s az orvos, miután nagyon messze lakott tőle, kötelességét nem teljesítette. Egészségesnek jelentetésénél kérdezte az orvostól, hogy ki fogja most a kiadásokat fedezni, mire az orvos nagyon felháborodott.

Azért arra kell törekednünk, hogy szabad orvosválasztás legyen. Hogy ha valaki 20 héten túl beteg, akkor úgy áll, mint egy tenisz egy új kapu előtt, nem kap se betegséget, se nyugdíjat, azért arra kell iparkodnunk, hogy minden tag, aki 20 heti betegség után még szolgálatképtelen, nyugdíjat kapjon addig, míg megint szolgálatra képes.

Az egész környéken nincs olyan főnök, aki a munkásoknak a panaszait meghallgatja, de emeljük kalapot a mi főnökünk előtt, aki panaszainkat meghallgatja és igazságot tesz.

A vidéken is igyekszünk a szervezkedést terjeszteni, dacára annak, hogy több főnöktől azt a fenyegetést hallottuk, hogy ha oda jövünk, ki leszünk dobva, de attól nem félnünk mert a szervezkedéshez jogunk van.

Évekkel ezelőtt benyújtottuk szövetségünk alapszabályait, de azok el lettek sikkasztva. Turcsányi és Breuer aztán más alapszabályokat dolgoztak ki és pedig olyanokat, ahol a vezetésben a hivatalnokok vannak túlnyomó többségben, mi pedig a legcsekélyebb mértéken, dacára annak, hogy csak 6000 a hivatalnok és 40000 a munkások száma. Miket is be akartak venni abba a szövetségbe, de nekünk olyan szövetség, ahol jogunk nincs, nem kell. S felhívjuk az összes munkástársakat, hogy minden félrevezetett munkást világosítsanak fel és rábírják arra, hogy mihozzánk csatlakozzon.

A fogyasztási szövetkezetre térve, felkéri a tagokat, hogy az üzletrészeket ne vegyék ki, miután most már nem úgy van, mint azelőtt, hogy vagyonos tőkések befektették a pénzt takarékpénztár helyett, mert 6 százalékos kaptak. Most, miután csak 4 százalékos kapnak, a pénzüket kiveszik és ezzel a szövetkezetet tönkre akarják tenni. Ez okból az összes tagokat felszólítjuk, hogy olyan tagok, kiknek csak egy üzletrészüik van, ne vegyék azt ki, miután egy üzletrész mindjárt ki nem lesz fizetve, mert a forgalmi tőkére szükség van. Csak azoknak, kiknek két üzletrészüik van, lesz az egyik üzletrész minden időben kifizetve. Együttal felhívjuk az összes munkástársainkat, hogy lépjenek be a fogyasztási szövetkezetbe.

Nikolausz Antal és Bugaria Iftim román nyelven adják elő a szövetség célját és hasznát.

Vidacs Imre ecseteli a kazánkimosók helyzetét.

Ösztreicher Lipót: Tisztelt munkástársaim, tudjuk, hogy 3—4 hónappal ezelőtt még pusztá volt a talaj, de most már van a sikon egy pár szál virág és kinek köszönhetjük ezt, a budapesti központnak. (Éljen). De most az a kérdés, hogy nem dől-e hamar össze a mi várunk, mert a napok-

ban dinamittal akarták szétvetni, ámde a központnak meg volt a kellő előrelátása és értesített bennünket a merényletről. Mi nem hagyjuk felrobbantani a mi erősségünket, mert azok, akik nem segítettek nekünk építeni, azok szeretnék a mi várunkat elpusztítani. Ugy hiszem nincs senki, aki meg ne védene, ne támogatóná a mi várunkat, mert csak úgy lehet tovább haladni, ha meg van az összetartás. Azért azokat, akik nem segítettek a várunkat építeni, azokat mind ki kell közülünk küszöbölni. (Helyeslés).

Schultz István németül ecseteli a munkások helyzetét.

Kiss Miklós zárszavában felkéri a munkástársakat, hogy vessék szívükbe a hallottakat, fogják föl jól az elhangzott szavak értelmét, mert csak úgy fogunk közös erővel közös győzelmet aratni. Felolvassa a következő határozati javaslatot:

Kimondja a f. év február hó 2-án tartott temesvári vasúti munkásgyűlés, hogy bizalommal viseltetik az országos szervező bizottság működése iránt, s felkéri a megjelenteket, hogy mennél hathatósabban támogassák oly irányban, hogy a vasúti össz munkásság helyzetén javítva legyen. Egyben kimondja a gyűlés, hogy szívvél-lélekkel csatlakozik a Vasúti Munkások Országos Szövetségéhez azt minden erejével támogatni fogja.

Elnök Fischer Ferenc köszöni a megjelenteknek a példás türelmét, berekeszti a gyűlést.

A munkástársak énekét kísérvé a legnagyobb lelkesedés mellett oszlott szét a gyűlés.

(Királyháza.)

Vasúthálózatunk eme határszéli, fontos állomásának munkásai eddigelé teljesen ki voltak kapcsolva az országos szervezetünkből. Most eljutott a szervezkedés útja odáig is és örömmel konstatálható, hogy az összetartás eszméje hálás talajra talált a királyháza társaink között.

A királyháza fűtőház munkásai folyó hó 3-án, szombaton jól sikerült gyűlést tartottak, ahol Garai Ármin központi kiküldött volt jelen. A gyűlés napirendjén állott: A szövetség, szervezkedés és a sajtó. A fűtőház munkásai, akik teljes számban voltak jelen, nagy lelkesedéssel fogadták Garai munkástársunk magyarázatát és egyesek hozzászólása után megválasztottak három bizalmiférfit és kijelentették, hogy mindannyian belépnek a Vasúti Munkások Országos Szövetségébe. Bizalmiférfiak lettek: Gézinger József kazánkovács, Lovászi Béla bognár, Csádl József mozdonykimosó.

(Cegléd.)

Az e hó elsején Ceglédeu tartott vasúti gyűlés igazolja azon álláspontunkat, hogy az igazságot már nem lehet kerébe kötni még Magyarországon sem.

Hogy e nyilvános gyűlés eredményét híven közöljük, szükséges megállapítani, hogy a nyomor és szükség tanyát ütött a máv. alkalmazottai között, ugyanannyira, hogy kivétel nélkül mindennemű szolgálati ág képviselve volt.

A nyilvános gyűlés egyhangulag megválasztotta elnöknek Reggel Sándor munkástársunkat. Elnök ismertette a napirend két pontját, s azzal átadta a szót a központi kiküldöttnek, mint előadónak: Cservenka Miklósnak.

Két éve annak — ugymond Cservenka — amikor a máv. összes alkalmazottjai (kivéve a munkásokat) bérharcba állottak, hogy maguknak jobb megélhetést vihassanak ki. Az akkori sztrájkvezetők közül Turcsányi Pál ur (Éljen!) ma annak a szövetségnek az ügyvezető-elnöke, amelynek diszelnöke gróf Batthyányi ur. (Éljen!) A vasúti munkások küldöttsége felkereste az akkori sztrájkvezetőt, hogy amennyiben a máv. munkásainak is vannak követeléseik, szíveskednének ezeket az emlékiratukba belefoglalni és cserébe a munkások becsületesen

kivennék részüket a harcból. A bölcs válasz a következő volt:

Hjha — önök csak munkások, nincsenek is kinevezve, s akiket ma-holnap elbocsáthatnak. A mi érdekeink nem azonosak az önökével. Szóval ilyen uton-módon adtak tul rajtunk.

Az utóbbi időben a kereskedelemügyi miniszter ur felhívta a Turcsányi-féle szövetséget, hogy alapszabályait úgy dolgozza ki, hogy a máv. elnyomottjainak az érdeke kellőképp megnyilatkozhatson. Sajnos, a tapasztalat arról győzött meg bennünket, hogy ismét kijátszották a sok ezrekre menő máv. alkalmazottak jogos képviselőjét és ez kényszerítette a munkásokat, hogy az elnyomottaknak egy más s független szövetséget alakítsanak.

Nem akarom most azt vitatni, hogy a Turcsányi-féle szövetségnek meg van e a létjogosultsága, de megvilágítani kívánom azt, hogy ezek az urak mindannyiszor háttá fordítottak nekünk akkor, amikor mi tőlük valamit vártunk.

De megközelíteni próbálnak bennünket most is, amikor az érdekcsoport megosztotva a koncon, a Turcsányi Pálnak 2400 K évi összeget állapított meg és ugyszintén a többi klikk-főnökök magas fizetéséről sem feledkeztek meg. (Hangos közbeszólások: Ott hagyjuk valamennyien!) Nem tudom megérteni ezeket az urakat, hogy miért vadásznak az általuk olyannyira megvetett elnyomottak péterfilléreire, mint akár a hiéna, ki végig gázol a holtak roncsain, ugyanily lelkiismeretlenül vetkőztetik le épen azon szegény máv. alkalmazottakat, akiket a 36 órai szolgálati idő teljesen megöl és már nem lát mást, mint csak munkát, nem kíván mást, mint a szolgálat után az ágyat, aki nem képes megbírálni szép, jó s helyes dolgot, ezeket közelítik meg jó jezsuita szokással, lép be a szövetségünkbe és idvezülni fogsz. De, hogy az idvezlésre honnan veszik a garanciát, azt nem tudom, avagy elég ehhez a türelmi bárca? (Pfüj! Le velük, ide ne jöjjenek többet!)

Ezek után az előadó rátér a napirendre s bebizonyítja, hogy a vasúti alkalmazottaknak az elnyomottak szövetségéből van a helye. Mi az elnökválasztásnál is kedvezőbb helyzetben leszünk, mert nekünk parádéslóra nincs szükségünk.

Még hosszas fejtegetés után megválasztották a szervező-bizottságot a legjobb hangulat mellett. Megválasztva lettek: Baunoch Márton, Balogh Sándor, Györe Dániel pálya munkások, Szemerédi József hordár, Schirl Emil, Eötvös Gábor kocsis lakatosok, Sárk Mihály rak. munkás, Halász József, Buday György szertári munkások, Czinege Imre fűtőházi lakatos, Reggel Sándor pályafentartási munkás. Az elnök a gyűlést berekeszti.

A panaszok e hosszú láncolata csak erős szervezkedéssel fog megszűnni, addig is minden jelentésüket az ottani megválasztott szervező-bizottsággal tudatni kell és az intézkedni fog.

(Nagyvárad.)

A nagyváradai munkástársaink f. hó 2-án Rajk Antal-féle vendéglőben igen szépen sikerült értekezletet tartottak. Elnöknek Stern Lajos, jegyzőnek pedig Veninger Jakab munkástársak lettek megválasztva. Mint előadók a debreceni szervező-bizottság megbízásából Bencze István és Palaics Gyula munkástársak szerepeltek. Ismertették a vasúti munkások szövetségének alapszabályait, fejtegették a szervezkedés célját és hasznát, rámutattak a már elért eredményekre.

Az értekezleten jelenlevők a leglelkesebb hangulat közepette Stern Lajos munkástársunkat megválasztották bizalmiférfinak és végül a következő határozati javaslatot fogadták el:

A nagyváradai vasúti munkások értekezlete kimondja azt, hogy örömmel üdvözli a Vasúti Munkások Országos Szövetsége megalakítását és előre is kijelentik, hogy egy szívvél

lélekkel csatlakoznak a mi szövetségünkhöz és a szövetség szervezését úgy anyagilag, mint erkölcsileg támogatják, továbbá kötelességévé teszi az összes vasuti munkásságnak, hogy szeretettel és hűséggel terjessze a mi bátor és őszinte lapunkat: a Magyar Vasutast.

(Zágráb.)

Vasárnap délelőtt 10 órakor a Kazalistna Restauracya helyiségben nyilvános vasuti munkásgyűlés volt Zágrábban. Egybehívó *Mihelics György* máv. műhely, elnök *Pilcz Géza*, jegyző ifj. *Veszelyák Ferenc*. Jelen volt 200 vasuti alkalmazott, a gyűlésen részt vettek a következő városok küldöttei: *Fiuméből*: Benka Emil máv. asztalos művezető, *Crespi Inocence* máv. műhely, *Doborgazy Károly* pályafentartás, *Hrovotin János* géplakatos és *Demarchi Luiga*, raktár és szertár képviselő; *Varasd*: *Horváth Ferenc* és *Reisz Antal*; *Eszék*: *Szauer Antal* (vizsg. lak) fűtőház; *Bród*: *Varnyu György* és *Károlyvárosból* *Vukasinovics János* és *Kablár Milán* fűtő munkások. Elsőnek beszélt *Fellner Béla* Budapestről, magyarul és *Turkovics István* horvátul. A gyűlésen minden kategória képviselve volt, a hangulat kitünő. Nagy lelkesedéssel hallgatták mindkét szónokot és fejtegetéseiket többször megélejezték.

A gyűlés után a vidéki kiküldöttek és a zágrábi összes szolgálati ágak képviselőinek részvételével *horvátországi vasuti munkásértekezlet* volt, amelyről jövő számunkban hozunk részletes tudósítást.

(Kaposvár.)

Vasárnap d. u. *Fellner Béla* munkástársunk részvételével *Kaposvárott* volt nyilvános vasutas-gyűlés, amelyről ezideig részletes tudósítást nem kaptunk. Csak annyi az értesülésünk, hogy a gyűlés jól volt látogatva, lelkes volt a lefolyása és nagyban előbbre vitte a kaposvári vasutasok szervezkedését.

INNEN-ONNAN.

† Egy munkástársunk pernyertessége. Két éve immár, hogy egy szegény fűtő munkástársunk Rákosrendezőn, miközben a szerkocsin a szemet előre húzta, a mozdonyra egy sorkocsit dobtak és munkástársunk a mozdony konyhájába bele esett úgy, hogy örökre munkaképtelen lett. A szakértő orvosok a munkaképtelenség okául a tüdőgümőkort állapították meg és a törvényszék munkástársunkat keresetével elutasította. Végre két év múlva állapította meg kereseti igényét jogerősen a kir. Kuria. Két évig kellett szenvednie, nyomorognia, míg jogos igényeihez juthatott és hogy két évig miből élt, azt az igazgatóság — amely képviselte a rideg alperest nem igen kérdezte.

Itt közöljük az érdekes ítéletet teljes terjedelmében:

A budapesti kir. ítélőtábla: A kir. ítélőtábla az első bíróság ítéletét megváltoztatja, alperes kártérítési kötelezettségét megállapítja.

Indokok: Alperes is beismerte, hogy felperes, aki mint fűtő állott az utóbbi időben szolgálatban, az 1904. január hó 20-ik napján, amidőn a Rákosrendező pályaudvaron a 2506. számú mozdonyon szolgálatot teljesített és a szerkocsit, hová szén elötölása végett belépett, elhagyta, a mozdony konyhájába esett és hogy ilykép felperest a vasut üzemenél baleset érte; azt pedig, hogy a baleset felperesnek hibájából származott volna, alperes nem bizonyította.

A dolog ilyen állásában és minthogy a meghallgatott szakértők egyértelmű véleménye szerint, felperes teljesen munkaképtelen és emellett dr. M. L. és dr. O. G. szakértők véleményéből is megállapítható, jóllehet nevezettek a felperes alapbetegségének a tüdőgümőkört tartják, hogy felperesnek a baleset folytán szenvedett sérülése és zuzódása oly befolyást gyakorolt a nála, véleményük szerint akkor már lappangó tüdőbántalomra, hogy baleset nélkül — szerintük lappangó ez a tüdőbaj — csak később jutott volna fejlődéssé, továbbá, minthogy abban az esetben, midőn a baleset által előidézett sérülés következményei egy, a baleset bekövetkeztekor már

lappangós betegség következtében előbb és könnyebben állanak elő, mintha ez a testi baj nem forgott volna, ez a körülmény a baleset és a testi baj közötti közvetlen okozati kapcsolatot megállapítja; végül, minthogy oly esetben, midőn a baleset és következményei között a közvetlen okozati összefüggés feniarog, a baleset következményeiért felelős félnek az a védekezése, hogy a sérülés nem gyedül és közvetlenül okozta a sérült munkaképtelenségét, jogos alappal bírónk el nem fogadható: mindezek alapján az első bíróság ítéletének megváltoztatásával, a kereseti balesetből kifolyólag alperes vasut kártérítési kötelezettségét az 1874. év XVIII. t.-c. 1. §-a értelmében megállapítani és a rendelkező rész értelmében határozni kellett.

A m. kir. Kuria: A másodbíróság ítélete az abban felhozott indokoknál fogva helybenhagyatik.

† Az államvasutak fölöslege. A magyar kir. államvasutak igazgatósága legutóbb ismét *kétmillió koronát* szállított be pénztári fölöslegeiből a központi állampénztárba; ezzel az ez évi beszállítás összege *hatmillió koronára* emelkedett.

† *Jogi döntés balesetpörben*. (A vasuti műhelyekben történt balesetért a vasut csak annyiban felelős, amennyiben a baleset a vasut vétkességében leli okát.) A magy. kir. államvasutak egyik műhelyében az előmunkás vasuti sinek hajlítása és fűrészelése közben azt az 50—60 kg súlyu vas-tömböt, mely a fűrésze helyezett sinvas lenyomására a sinvasra van helyezve, onnan levette, hogy félre tegye. A nagy súlyu tömb azonban véletlenül kiesett kezéből, ráesett az előmunkás ballábának hüvelkujjára és azt megsértette.

Az előmunkás e balesetért kártérítést kért, amit a vasut megtagadván, az előmunkás pert indított a vasut ellen. Az első bíróság meg is ítélte a kártérítést azon az alapon, hogy a vasut köteles mindazon intézkedéseket megtenni, melyek a belesetek elhárítására szolgálnak. Ezt a jelen esetben kétségtelenül elmulasztotta, mert különben nem éri baleset az előmunkást, miért is kártérítés-köteles.

A vasut felebbezett s a budapesti kir. ítélőtábla 1905 október 19-ikén kelt II. G. 111. sz. ítéletével az elsőbíróság ítéletét hatályon kívül helyezve, felperest elutasította.

Indokok: A munkaadó az ipari munkást ért balesetért csak abban az esetben felelős, ha a munkaközben ért baleset az ő vétkességében, az óvintézkedések megtételénk részéről való elmulasztásában, vagy alkalmazottjai megválasztása és alkalmazása körüli köteles gondossága elhanyagolásában leli okát, vagy ha az iparüzem állandó, vagy rendkívüli veszélylyel jár, amely esetben az iparmű előállítással kapcsolatos veszély indokoltá teszi, hogy az abból eredhető és nem az illető munkásnak, kít a baleset ért, saját vétségéből származó balesetek által okozott vagyoni kár megtérítésére szolgáló összeg a termelési költségekhez számítassék, s ez alapon a munkaadó a veszélyes munkából eredő balesetekért vagyoni jogilag felelőssé tétessék. Az adott esetben azonban ezeknek a feltételeknek egyike sem forog fenn. A felebbezési bíróság által megállapított tényállás ugyanis az, hogy a baleset akként történt, hogy a munkás a vastömböt véletlenül elejtette, ami bármely emberi munkánál is felmerülhet, s felmerülhetősége, az esélyek kiszámíthatatlanságánál fogva előzetes intézkedésekkel ki sem zárható, s amelyért épen azért egy harmadik felelőssé nem tehető.

† Az olasz vasuti sztrájk számokban. Tudvalevő, hogy az olasz vasuti alkalmazottak egy része 1905 április 16-án sztrájkba lépett. A sztrájk rövid ideig tartott, mert április 22-én az összes sztrájkolók újból szolgálatba állottak. Az olasz munkahivatal érdekes statisztikát közöl a sztrájkolók számáról, a személyzet bérvészteségéről és a nemzetgazdaságot ért kárról. A sztrájkban résztvett április 16-án 1571, 17-én 19,613, 18-án 23,185, 19-én 23,539, 20-án és 21-én 22,411, végül 22-én 4890 vasuti alkalmazott. A sztrájkolók száma legnagyobb volt április 19-én, de e napon is a személyzet 63,8 százaléka még szolgálatot tett. Az adriai vasutnál még a központi hivatalnokok egyik része, 2,7 százaléka is sztrájkolt. A sztrájkolóknak bérvésztesége volt a központi vasutnál 207,047 líra, mihez még 102,368 lírara rugó egyéb jövedelem is hozzáadászámítandó, az adriai vasutnál 87,503 líra. Ami a közgazdaságot ért károkat illeti, ezek az ország különböző részeiben különbözők voltak. Az ország legnagyobb része közvetlenül igen csekély kárt szen-

vedett. A munkát sehol sem kellett beszüntetni, de a gyárak azt jelentették, hogy ha a sztrájk még egy pár napig tartott volna, akkor a legtöbb gyárnak be kellett volna szüntetnie a munkát.

Szervezeti ügyek.

Figyelem szolnokiak!

A szolnoki vasuti munkások ezuton hivataknak fel arra, hogy úgy saját, mint családjuk érdekében annál is inkább lépjenek be szervezetünkbe, mert adandó alkalommal a szervezett vasuti munkásság bármely előforduló segélyezéséknél velük szemben közösséget nem vállal. Mert aki nincs velünk, az ellenünk van.

A szolnoki szervezett vasuti munkások gyülekezőhelye *Deutscher József* vendéglőjében (Malom-utca 14. sz.) alatt van, ahol minden szerdán este hivatalos ügyek elintézése történik. Szervezett vasuti munkás ott minden este és ünnep vagy vasárnap délelőtt bármely ügyben felvilágosítást nyer.

A szolnoki vasuti munkások szervező-bizottsága.

VEGYES.

Felhívás

az éjjeli-, nappali- és kapuőrökhöz!

Az életviszonyok nyomasztó volta és a fizetésrendezésnek velünk örszemélyzettel szemben való méltánytalansága a pályaoőr kartársainkat az összetartásra s szervezkedésre készíti. Szervezkednek, országos értekezletet fognak összehívni, hogy érdekeiket megvédhassék s helyzetüket megjavíthassák.

Az örszemélyzet többi kategóriái között azonban nincs kellő mozgalom, kellő összetartás. S ez nem azért van, mintha helyzetük rózsás volna, hanem azért, mert még nem találták meg azt az összekötő kapcsot, melyben életjelt adnának magukról s így nem képesek oly mozgalmat létrehozni, mely őket is a szervezett vasutasok gárdájába sorozná.

Az első lépés a szervezkedés fejlesztésére, az összetartás ápolására az örszemélyzet között e lap részéről megtörtént, s most rajtunk a sor, hogy az éjjeli-, nappali- és kapuőrök bajainak felsorolásával, vitatkozások után, a szervezkedés módozatait megállapítsuk.

Felhívjuk e helyütt tehát mindazon éjjeli-, nappali és kapuőröket, hogy lépjenek levelezésbe e lap szerkesztőségével és értesítsék a «Magyar Vasutas»-t a szolgálati és munka viszonyokról. Ott, ahol még az öőrök mozgalmáról nem tudnak, kérjük kar- és munkástársainkat küldjék be a fenti örszemélyzet címei, hogy velük összeköttetésbe léphessünk. Egyelőre ez az első lépés. Ha az örszemélyzet fenti kategóriái kellő érdeklődést tanúsítanak, akkor értesítjük a további teendőkről.

Fel tehát örszemélyzeti kartársaim! Lépjetek velünk levelezésbe, hogy minél előbb megteremthesük az összes örszemélyzet jobblétét.

Kar- és munkástársak legyetek segítségünkre, ébresszététek az örszemélyzet minden egyes tagját öntudatra, mert ez a ti kötelességetek. Egy mindért és mind egyért!

Munkástársi üdvözléssel

Több kapu- és éjjeliőr.

Levelezések ez ügyben a «Magyar Vasutas» címére (VII., Csömöri-ut 28 sz.) küldendők.

MEGHÍVÓ.

A Máv. temesvári podgyászholdárok a józsefvárosi «3 vadász» című vendéglőben február hó 17-én

t á n c e s t é l y t

rendeznek. Kezdeté este 7 órakor. Beléptidíj: Személyenként 40 fillér, családonként 1 korona. A tiszta jövedelem a Vasuti munkások országos szövetségének temesvári helyicsoportja alapjára fordítatik. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

A DEBRECENI MÁV. MUNKÁSOK

1906 március hó 31-én, a Margit-fürdő disztermében a vasuti munkások országos szövetsége debreceni helyi-csoport alapjának javára, színelőadással egybekötött

táncmulatságot

rendeznek.

LEVELEZÉS.

Budapest, Északi főműhely. (Akkord-rendszer.) Az Északi főm. V. oszt. asztalosmunkásai a rossz keresetük javítása érdekében bementek Kornya művezetőhöz s kérték őt arra, legyen pártfogójuk a műhelyfőnök-nél, hogy ők az árszabály javítást elnyerhessék. A válasz erre az volt, hogy ő ezt soha nem fogja tenni, amennyiben a munka elég jó van fizetve. (Érti Kornya művezető egyáltalán az asztalos szakmát? a szerk.) Munkástársaink ezen elutasítással nem törődve, be akartak menni a műhelyfőnökhöz, aki azonban nem volt jelen s így kénytelenek voltak annak helyettesével Gombos mérnökkel beszélni, aki már Kornya művezetővel várta őket. Munkástársaink előadták keserves helyzetüket, kérték őt, javítson a munkaáron. Ő azonban azzal a kijelentéssel, hogy ő semmiféle árszabály javítást el nem ismer, sőt kijelentette azt is, hogy a munkásoknak 50 százaléknál többet csinálni nem szabad, mert ez az igazgatóságtól meg van tiltva. Hogy a munkaár javítást nem adták meg, aki a műhelyi viszonyokat, a Kornya művezető kitűnő szakképzettségét ismeri, az előre látható volt. De hogy egy mérnök a százalékra vontakozólag ilyen hazugságokkal álljon elő, azt nem értjük. Talán, ha Gombos és Kornya volna az igazgatóság, megtörténne ez is, de még ezig a munkásnyuzásban nem érték el azt a rekordot, hogy azzá legyenek. Igaz, hogy ők behívtak 3 másik csoportvezetőt, köztük Szlovikot is, de hát ez csak természetes, hogy Szlovik nem fog a kompanistája véleménye ellen tenni. Különben a patentokkal nem spekulálhatnak.

Debrecen. (Salamoni bölcselkedés). Podolszky főfelügyelő, debreceni műhelyfőnök ur egész bátran felvehetné II. Salamon király nevet. Tudniillik a főnök ur, nyilván, hogy megmutassa, hogy ő az egyenlőségnek híve, egy főfelügyelő szelleméhez méltóan oldotta meg napszámásaink egy szerény kérelmét. Tudniillik a debreceni műhelyben igen sok az 1 korona 60 filléres napszámás munkás, amely napidíj mellett a mai drágaságban családos embernek csak száraz kenyérre és legfeljebb vöröshagymára tellik. E szegény munkások bementek a műhelyfőnök urhoz egy kis bérjavításért és nyilván olyan meghatóan adták elő a nyomorúság képletét, hogy még egy főfelügyelő kemény szívének is meg kellett lágyulnia.

E töprenkedésen jött rá nyilván a főfelügyelő ur arra a gondolatra, hogy lehetne a kérdést úgy megoldani, hogy a kecske is jólakjon, a káposzta is megmaradjon. E felletti gondolkodásában jött rá, hogy hisz vannak a műhelyben 2 korona és 40 fillérral díjazott napszámás munkások, akik nem ismerik IV. Henrik király elméletét, hogy szegény ember fazekában legalább egyszer egy héten legyen hus.

És ha nem ismerik, egyszerűen lehet nekik 40 fillért és ez összeget odaadjuk nekik az eddig 1 korona 60 fillérről dolgozó munkásnak. A gordiusi csomó meg van oldva és fizetésjavítás is van.

Boldog egy ország, amelyben ilyen bölcsék intézkedhetnek!

Ruttká. (Műhelyviszonyok.) Ruttkán a raktári munkásoknak olyan a helyzetük, hogy az fölül minden józan emberi humanizmust. Szabályozatlan munkaidő és kicsire

redukált fizetési rendszer. Ez a vonal vonul végig a ruttkai Máv. raktári munkások életén.

A munkaidő kezdődik reggel 7 órakor és végződik este 10—11 órakor azért, mert az áruforgalom folytonos növekedésével a munkaidőt éveken keresztül nem emelték. Hogy a munkaidő még ennél tovább nem tart, azt annak köszönhetik, hogy minden emberi erőt meghaladva kell a munkásoknak dolgozniuk és csak így bírnak éjjelre hazavergődni. Ilyen állapotok mellett ne csudálkozzon senki, hogy az itteni rektári munkást még saját gyermeke se ismeri, mert hiszen korán reggel elmegy hazulról és későn este tér haza, vasárnapi és ünnepnap szünetet nem ismer, csak a munkájának áldozza minden percét, de családi életének egy pillanatot sem.

Ez a rendszer mellé hozzájárul, hogy minden negyedik nap reggelig ispekiót kell tartani, elvégeznie az állomáson minden előforduló munkát és a 24 órás nehéz és fárasztó munka után jár 6, mondhat 6 órai pihenő. Ilyen állapotok mellett megtörténik, hogy ha egyik-másik munkástársunk 24 órai kimerítő szolgálat után a 6 óra pihenőjét, amely a haza- és kimenetellel 4 órára redukálódik, nem jön ki délre, ebben az esetben 2 koronától 4 koronáig szóló büntetési okmányt kap emlékebe, amely összeget rendkívüli pontossággal le is vonják.

Hogy e középkorba illő rendszer mellett, milyen a fizetés, azt talán nem is szükséges említeni, mert nem akarjuk, hogy a Máv. nagytekintetű igazgatósága szégyenkezze. — Laikus ember el se hiszi, hogy napi 18—19 órai munkáért, hűséges és egyfolytában eltöltött husz éves munkások 1 kor. 80 és 2 korona napidíjat kapjanak, a tul munkáért pedig egy fillérnyi díjazást se. De ha kapnának, akkor hol maradna az állomásfőnök uraknak a megtakarítási jutaléka.

Ez a fő és nem a munkások egészségi állapota és megélhetési helyzete. Na de a ruttkai raktármunkások szeméről is le fog esni a hályog és a szevevezkeés erejével nem csak az állomásfőnök ur jutalékát, hanem munkaidejüket is meg fogják rövidíteni.

Debreceni oszt. mérnökség. (Pályamunkások helyzete.) Hogy az emberi erőnek a felhasználását mennyire becsülik egyes oszt. mérnökségek, szolgáljon az alábbi levél:

A debreceni o. m.-nél a pályamunkás egy tanyai viskó házőrző kutyájával egész bátran cserélhet. Pedig, ha egy kicsit gondolkodunk, a pályamunkások nem érdemlik meg az ilyen bánásmódot.

Napibérük évek óta napi 60 krajcár, dacára annak, hogy ma a lakás és megélhetési viszonyok — minden tulzás nélkül — háromszor oly drágák, mint azelőtt voltak.

Mi meg vagyunk arról gőzödvé, hogy azóta a debreceni o. m.-nél lévő pályafelügyelő és mérnök urak vagy ötször kaptak fizetésjavítást, míg ezen szegény munkásoknak, akik miatt tulajdonképpen ők vannak, csak olyan fizetést adnak, ami éhenhalni sok, de belőle megélni nagyon kevés.

De még van más is. Ha őket vonalra küldik 2—3 óra járásra a beosztási helyüktől, nekik a saját idejükbe kell oda és visszajönni úgy, hogy reggel 3 órakor elindulnak hazulról, hogy 6 órára ott legyenek és este 10 órára érnek haza fáradtan, magukat még ki sem pihenhetik rendesen. Ezt nekik a saját szabad idejükben kell megtenniük, de ezért az utért ők semmit sem kapnak. Ők talán megtennék azt, hogy ott aludnának a környéken, de még ezt sem adják meg nekik, hanem pályamunkástársaink egyik része kénytelen késő ősszel a pályatesten barommódra hentereggni, kitéve magukat esőnek, szélnek.

T. debreceni üzletvezetőség! és az üzletvezetőségél jó fizetésben dúslakodó nagy

urak! Gondolkozzanak csak egy kissé, mennyire emberies eljárás az, hogy ezen szegény családos embereket napi 60 krajcárral fizetik. Kérdjük mi Önöket, mit vennének Önök ebből a 60 krajcárból? Mert pályatestvéreinknek nem valamit venni, de családjukat kell eltartani, sőt ezen 60 krajcárból még betegpénztári és nyugbérjárulékot, de ezenfelül igen sokszor 1—2 korona büntetést is kell fizetni. Mit tennének Önök, ha ezen munkástársainkból egyszer az éhség hangja a fülükbé ordítaná, hogy munkánk fejébe adjatok tisztességes megélhetést.

Szerkesztői üzenetek.

Több közlemény helyszüke miatt ebből a számból kimaradt.

Sátoraljaujhely. A pénzkezelés teljesen megbízható és kizár minden esetleges visszaélést. A befolyó pénzösszegeket két szervező-bizottsági tagnak, a pénztárnoknak és az ellenőrnek a nevére takarékpénztárba helyezzük, a takarékpénztári könyv pedig az elnök őrzetére van bízva.

Kaposvár. Gyorsabb tudósítást kérünk. Kaposvári barátaink egyébként olyan buzgók és olyan lelkiismeretesek, hogy bizvást csodálkozzunk kell azon, hogy a pennájuk olyan lassan működik.

Debrecen, Cs. Nincs a nyilvánosságának szánya, ugy-e? Legalább nem a mi lapunk utján? Külömben szép és jó az a lázadó vers és alkalomadtán szükebb körben felhasználjuk. Üdv.

Szeged. Jövő számban közöljük a tudósítást. Csak előre, terjeszteni az igaz eszmét!

Pártoló. Határozott haladás, de a nyomdafesték képességét még nem érte el. Kísérletezzen tovább. Üdv.

Műhelyfőnök urnak, Érsekújvár. Az V. osztály munkásainak nevében kérjük a főnök urat, hogy a munkafelvétellel megbízott mérnököt figyelmeztesse arra, hogy ne károsítsa keresetükben a munkásokat. Ösztől kezdve 8 órát dolgoztak, most pedig, hogy munka volna, a mérnök ur lustasága akadályozza meg őket abban, hogy valamit kereshessünk. Hetenkint 3—4 napot kell a munkásoknak el-sétálni csak azért, mert a mérnök ur nem szeret dolgozni. Ha a mérnök ur ur akar lenni, ám legyen, de kényelemszeretetével ne károsítsa a munkásokat.

Piski. A kért felvilágosításra következőket adhatjuk. Az alamizsna uri szövetségből egészen bátran kiléphetnek, mert hiszen még alapszabályaik jóvá hagyva nincsenek, tehát azok még joghatálylally sem bírnak. Nagyon könnyen meglehet, hogy az uri szövetség alapszabályaiból ezt a pontot a miniszter törli. Tehát egész bátran kiléphetnek, nem kell félni, hogy bármilyen uton ezen összeget bárkin behajthassák. Az ígert hirdetés még most sem érkezett meg. Üdv!

Miskolc. E helyen tesszük közzé azt a csudabogarat, amit Krón Ignác műhelyfőnök terjeszt az ottani munkások között. Hogy ugyanis azért ne csatlakozzanak a Magyar Vasutas táborához, mert azt egy elcsapott fškális — már mint Farkas Izor volna ez — szerkeszti. Az egész ország vasuti munkássága hangos kacajjal fogadja ezt a bolondgombát, mert mindenki, aki egy kicsit érdeklődik a vasutas dolgok iránt, jól tudja, hogy Farkas bádogos, aki az évek hosszú során át dolgozott a Máv. Keleti p. u. műhelyében Budapesten és csak azért bocsátották el körülbelül egy év előtt a Máv. szolgálatából, mert nyilvános ülésen beszélt a Máv. «belső ügyeiről». Akkor ugyanis ezt még halálos bűnnek tekintették odafönn, de ma már belátják, hogy annál veszedelmesebb dolog nincs, mint ha erőszakkal vagy furfanggal belefojtják az emberekbe az igaz szót. Ma már megvan a vasuti munkásoknak — annyira-amennyire — a szabad mozgásuk.

Csudálkozni kell azon, hogy miskolci munkástestvéreink között, akik intelligens és józan munkás-emberek, akadnak még olyanok, akik fölülnek a műhelyfőnök ostoba híreszteléseinek. Pedig könnyű állítani a szítán. Azért mesterkedik és furfangoskodik Krón műhelyfőnök ur, hogy távoltartsa a munkásokat a fölvilágosodástól. Mert ha kikösködnak,

miskolci munkástestvéreink is, akkor nem lehet őket az orruknál vezetni és akkor sok panaszt és visszaélést orvosolni fognak.

De meg vagyunk győződve, hogy az igazság eszméje Miskolcon is hódítani fog előbb-utóbb, az ottani vasúti munkástársaink is csatlakozni fognak az ország többi vasúti munkásaihoz. Testvéri szeretettel várjuk őket és úgy hisszük, hogy ők vezetőink is lesznek a szebb és jobb jövőért folyó harcban.

Szolnok. A szervező-bizottság kiküldötte pénteken este oda érkezés és majd elvállik, hogy ki a hibás.

Ifju vasutas. A kereskedelmi miniszter minden pénteken d. u. 4 órakor fogad. A kihallgatásra való előjegyzés pénteken a délelőtti folyamán a titkárnál eszközölhető. A megszólitás: Kegyelmes uram.

Lenhardt Ede irodatiszt Istvánteleg. Önre több panasz érkezett, hogy munkástársainkkal szemben illetlen magaviseletet tanúsít. Egyelőre ez uton figyelmeztetjük önt, hogy javuljon, mert ellenkező esetben más hurokat fogunk pugetni.

Zágrábi vasutas. Az idő rövidsége folytán a naptárt nem adhattuk ki. Az idén ősszel azonban feltétlenül kiadjuk a Magyar Vasutas naptárát.

Rákos-rendező. Ön azt kérde tőlünk, igaz-e hogy T. és B. urak eladták a lapjukat, a V. Lapja 6000 koronáért valami Grósz nevű vállalkozónak. Hallottunk mi is erről a hírről, de bizonyosat nem tudunk. Azt azonban biztosan állíthatjuk, hogy az a sajtótermék már régen megszűnt vasutas-lap lenni és ha tényleg 6000 koronát adott érte Grósz polgártárs, akkor pogányul becsapták. De hát elvégre jobb, ha holmi Grószokat csapnak be T.-ék, mint a vasutasokat! Üdv.

Többeknek. Farkas munkástársunk sajtóperének tárgyalása a kir. Kurián március 8-án lesz.

Kiadóhivatali üzenet.

Felkérjük az összes vidéki és fővárosi előfizetőinket és a bizalmi-férfiakat, hogy addig, míg szövetségünk alapszabályai szentesítve nincsenek, mindennemű küldemények pénz, levél stb. csakis a «Magyar Vasutas» kiadóhivatalának címezzék, miután a Szövetség vagy szervező-bizottság címére érkező küldemények nem lesznek kézhez adva.

A Szövetség-alap javára.

A Szövetség-alap javára újabban a következők adakoztak:

Északi főmühely III a. osztálya, Quarda munkástárs gyűjtése: Simon József 40 f, Tóth Máté 40 f, Veitlon István 40 f, Fehér István 20 f, Szakler János 20 f, Mezei János 40 f, Ecker Géza 40 f, Berky József 40 f, Vörös Lajos 20 f, Gergely János 20 f, Illés Sándor 20 f, Oláh József 20 f, Gontár Károly 30 f, Molnár József 2 korona, Quarda Nándor 2 korona, Herkner Vince 1 korona, Heidl János 1 korona, Koch János 1 K, Spitz József 1 K, Fodor Mihály 40 f, Balázs Sándor 20, László Ferenc 10, Balog Sándor 20, Imre Bálint 10, Szalai István 10, Bóth József 20, Kerekes János 10, Nagy Mihály 20, Csetk Ferenc 20, Dugonics Antal 10, Schmiedt Mihály 10, Lévai Imre 40 fillér, Spitzer Lajos 2 korona, Miklós József 1 K, Végh Lajos 1 K, Kővári Lajos 1 K, Komáromi András 1 K, Rananek Gyula 60 fillér, Sallay Lajos 60, Bicskei János 60, Kiszela Pál 60, Gyarlai György 60, Szabó János 40, Szerenete Dániel 40, Nagy János 40, Fajnos Imre 40, Vesle József 30 f, Faragó Benő 3 korona. Összeg 27 korona 90 fillér.

III a. osztály: Ordódy Ernő 1-20 korona, Garbacz Lajos 50 f, Gazdagh Kálmán 20 f, Dovesak Antal 20, Varga Pál 10, Póli Jakab 20, Rajtán Vazul 40, Steinhaus N. 40 fill, Hrevaak M. 30, Hanti J. 30, Schmidt János 20, Nyujtó János 40, Nagy János 40, Kadecska Ferenc 20, Ziegler Nándor 20, Aumann Ede 20, Kozma Ferenc 30, Vancsura Lajos 20, Rajtán L. 40, Hajdu Imre 20, Juhász István 10, Szabó István 20, Simon József 40, Petz Gyula 20, Arnold Lajos 30, Torner Gyula 30 fillér. Összesen 8 korona.

III a. osztály, Izsák Elek m. t. gyűjtése: Izsák Elek 2 K, Omer József 1 K, Szabó István 60 f, Odorán János 1 K, Spitz Samu 30 f, Pakozoly János 1 K, Göde József 50 f, Papp János 30 f, Nagy Antal 20 f, Dobozai Károly 2 K, Németh Károly 1 korona, összeg 9-90 korona.

III c. osztály: Majeránek Aladár 20, Kiss Deli István 20, Ludrovsky Samu 40, Mecsey Ferenc 20, Szeltenhoffer Lipót 80, Szabó István 40, Gujzon Boldizsár 40, Schivampl Pál 80, Bertalan Ferenc 30, Welbász József 60 f, Weszely Károly 1 K, Cseh Ferenc 60 f, Zvirtek Ignác 40, Csehjovszky Péter 20, Oberna Kálmán 60, Gidra Dávid 40, Kovács Pál 20, Windisch István 20, Horváth István 20, Szász János 60 fillér, Novászél György 1 korona, Bokor Gyula 1 korona, Szilágyi Lajos 20, Cseszkó Károly 20, Vas Károly 40, Somogyi János 60, Stefanek István 40 fillér, Schopp Ferenc 2 K, Sugár Gyula 2 korona, Pilipics János 60 f, Patay Károly 60 f, Molnár József 60 f, Illés Ignác 1 korona, Farkas József 1 korona, Schmid József 60, N. N. 40, Papp Dezső 50 fill, Hönig Lipót 1-20 K, Gerke Ferenc 60, Nacsá János 40, Grobárcsek Pál 20 f, Bunkóci B. 1 K, Sabi Péter 30 f, Walerstein Ármin, Hoffmann József, Filiczki Román, Subolt Mihály, Olbricht Adolf, Randuska Antal 1-1 K, Garláthy Gyula 50 f, Öry János 20 f, Kucher Mátyás, 1 K, Szedlák Ferenc 60, Mona István 40, Krámer Ármin 60, Kocián Antal 30, Kátrik Péter 20, Kubicsek Rezső 30 f, összesen 35-60 korona.

IV. és III. b. gyűjtése: Lovas János 1-20 K, Vigh Imre 1 K, Székely András 50 f, Steinhacker Pál, 20 f, Haris Lajos 60 f, Desser József 20 f, Stássel József 50 f, Berecz Lajos 2 K, Vagi István 1 K, Müller Manó 1 K, Major Mihály 2 K, Pilcz Bella 3 K, K. Á. 2 K, Trajcsik János 2 K, Zsiros József 30 f, Paszelyka Ferenc 30 f, Fáter Lajos 60 f, Ambrásich Sándor 1 K, Sztzerzsányi A. 40 f, Horváth István 40 f, Szuk Rezső 40 f, Németh Antal 2 K, Dobai János 2 K, Gáspár János 2 K, Reith Nándor 1 K, Gyémánt K. 1 K, Feldmann Izidor 60 f, Mészáros István 1, Kóssa Zoltán 1, Lévay Bálint 1, Krisch János 1, Kohn Samu 1, Hujber József 1 K, Baranyi Gyula 40, Kaszás Mihály 50 fillér, Hoffer Ferenc 1 K, Jakobovits Gyula 40, Stenner 40 f, Hubay István 1, H. I. 1, Picmann Pál 1 K, Szögedi József 20, Horváth 40, Pavelky 40 f, P. P. 2, N. N. 1 K, Szilágyi József 50, Graszmajer 50, Pipic Vince 50 f, Schärfl 1 K, Gregus János 30, Kelemenn András 40, Spitz Imre 20, Horosi N. 40, Blonczky Ferenc 30, Spaller Kálmán 50, Szücs István 30, Majer József 50, Mezsár Károly 30 f, Fialkovic Márton 1, Málík István 1, Horváth György 1 K, Krausz János 60, Urbán Károly 30, Somlyai Áron 30, Zsiros József 30, Wohszab Ignác 30, Nagy Sándor 20 f, Zemán Rezső 1 K, Hantsekel F. 30 f, Matiszek János 1, K. Á. 1, Kovács Gábor 1, Glázer József 1 K, Zana Sándor 60, Takács István 40 f, Végh János 1 K, Roszmann F. 40, Sabesnaht K. 40, Ismeretlen 40, Pinti Ferenc 40 f, összeg 64-50 K.

Északi főmühely V. osztály, lakatosok gyűjtése: Tetz János 1, Simon B. 1 K, Frei Géza 60 f, Matyafka Károly 1, Apay Kálmán 1, Holzhauer János 1 K, Hoidos Károly 50, Berendés Béla 60, Weisz Mór 60 f, Dancsoh Frigyes 1 K, Haray Mihály 50, Ince István 60 f, Gáll József 1 K, Jókuthy Géza 50, Koszler János 50 f, Báder Károly 1 K, Krutl Vince 50, Nagy László 50 f. Összeg 12 kor. 80 fillér.

V. D személykocsi lakatosok, Viktori István gyűjtése: Viktori István 3, Dombai József 1 kor., Tinla Sándor 60, Matonák András 60 f, Hübsch Ferenc 1, Poroszkai Lajos 1 K, Hábel Ferenc 60, Brunner József 60 f, Markgraf József 1, Fischer Ferenc 1, Pusztovszky Kálmán 1, Kucsay János 1, Zoldos Lajos 1, Molnár István 1 K, Elek József 60 f, Gyöngy Károly 1 K, Szüle István 60, Wiedemann György 60 f, Katona Zoltán 1, Roszmanit

Alajos 1 K, Párti Jenő 60 f, Sipos Károly 1 K, Kítt Kálmán 50, Háromszéki I. 50, Dóczi István 50, Hadamcsik János 60, Okolcsányi Lajos 50, Köllő Ignác 50, Jegesi Pál 50, Vleskó Antal 60, Bognár Béla 60, Schleier Ferenc 60, Szabó László 40, Bodnár Ferenc 40 f, Öhler Vendel 1, Lanner Lajos 1, Matausch I. 3 K, Lakner Lajos 40, Hirsch Adolf 60, Hrubby Antal 80, Abeloszki A. 40 f, Fehér Antal 1, Mager József 1, Kmett Károly 1 K, Ludas János 60 f. Összeg 37 korona 80 fillér.

Északi főmühely V. a. osztály, Bosčyk János gyűjtése: Bosčyk János 1, Pfahler Viktor 1, Bucsek János 1 K, Dombai Lajos 80, Tudó József 20, Kuruc Gyula 40 f, Hegedüs György 1 K, Komáromi József 20, Kriss Adolf 30, Paksi Gábor 20, Dombai Gy. 20, Bóth Samu 60, Martiska György 20, Nyerges József 20, Bran Jakab 20, Mayer Tivadar 20, Narasi Sándor 40, Blak Albert, 50, Hrokusku József 40, Kuhn János 40, Spitzer Antal 40, Pocher Adolf 30, Farsang Gyula 30, Musinczky Mihály 30, Kopecsek V. 40, Slezák Lajos 60, Pordár József 20, Bauer Ferenc 40, Kuszák Ferenc 20, Fehér János 20, Sárközi I. 50, Balogh József 20, Bene Boldizsár 60, Bartal György 40, Wolf Rezső 40, Tóth Ferenc 40 f, Zichermann Adolf 1 K, Polakovics Lajos 40, Breuer Simon 60 f, Vörös János 1, Tóth Károly 1 K, Fülöp István 20 f. Összesen 19 kor. 40 fill.

Északi főmühely szertári munkások, Matisz István gyűjtése: Matisz István 1, Varga Gábor 1, Torma Sándor 1 K, Kupec Bertalan 30, Ruzsinszki András 30, Kovács Károly 40, Kiss János 30, Varga István 30, Becker István 30, Boross György 20, Kovács Lajos 20, Kutasi Gergely 40, Burján István 40, Hopka János 30, Durászi Ferenc 40, Fülcs Sándor 30, Kökény János 30, Farkas János 30, Andró Jónás 40, Gregus István 30, Horváth György 30, Szurok János 30, Szabó Imre 40, Horváth Donáth 60, Varga Sándor 50, Bovik György 50, Wolf József 30, Darázs László 20, Kuruc Mihály 30, Babusa István 30, Bodor István 20, Mészáros András 20, Fülöp János 30, Brunner Ferenc 30, Mészáros István 20, Liebe József 30, Horossy Károly 60, E. M. 50, Farkas István 40, Jakatics András 20, Becker Mihály 30, Brunner Ádám 20, Oxmayer István 30, Kröll Márton 30, Schmiedt Miklós 30, Burst Mátyás 30, Wolf Lénárd 30, Beky István 40, Mészáros János 20, Pavek János 20, Varga Sándor 20, Mészáros István 20 f. Összesen 18 korona 50 fillér.

Rákos r. p. u. raktár- és szénmunkások gyűjtése: Sáska Sándor 1 K, Mogyorós József 70, Györgyi István 40, Takács Pál 20, Figur Mihály 20, Szomer Agoston 40, Horváth János 1. 50, Kocsis Vendel 30, Görög Antal 40, Rozsnyik János 40, Nagy András 40, Fejszér Elek 40, Nagy Mihály 40, Turcsány Mihály 40, Györgyi János 60, Kotroc János 60, Magdics Imre 60, Szegedi Péter 60, Csuz Mihály 20, Muzela Mihály 30, Ferenczy István 40, Szabó János 20, Bokodi József 40, Fülöp István 40, Szalkai András 40, Bugár László 40, Kulmann Mihály 60, Radics Bálint 70, Erdélyi Lajos 30, Heim Mihály 40, Tarro György 20, Kiss Albert 40, Biró Pál 50, Kszelman Mihály 40, Berkes József 40 f, Tóth István 1 K, Tóvizi István 30, Böröcz András 30, Horváth István 40, Pintér József 40, Fejes László 50, Kuncz István 50, Lénárd Pál 30, Heim Pál 40, Gajdoss Márton 40, Moldoványi József 40, Molnár Samu 40, Virág József 20, Simor József 20, Pollák István 20, Todorov Miklós 40, Bálint János 40, Balogh Dávid 40, Csaplár János 40, Saszkó Antal 40 fillér. Összeg 22-80 K.

Keleti pályaudvar kocsis mihely, Fanc Mihály gyűjtése: Hauszler Lajos 1 K, Csizék Alajos 1 k, Ertl János 50 f, Fekete Gyula 1 korona, Füzéri Sándor 1 kor, Maruszák József 30 f, Frei Lajos 60 f, Benzelic Gyula 1 k, Pántz Mihály 1 k, Kiss Ernő 50 f, Svoboda Sebestyén 50 f, Ruska József 1 k,